

LẬP TRÌNH JAVA 1

BÀI 2: KIỂU, TOÁN TỬ, LỆNH IF, SWITCH PHẦN 1

www.poly.edu.vn

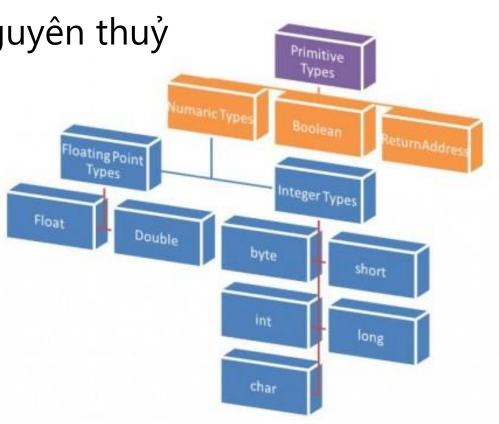

- Kết thúc bài học này bạn có khả năng
  - Hiểu rõ và sử dụng kiểu nguyên thủy, lớp bao
  - Chuyển đổi chuỗi sang kiểu nguyên thủy
  - Sử dụng lệnh try...catch để bắt lỗi chuyển kiểu
  - Hiểu và sử dụng toán tử, xây dựng biểu thức
  - Sử dụng lệnh if
  - Sử dụng lệnh switch case
  - Biết cách tổ chức một chương trình

KIỂU DỮ LIỆU NGUYÊN THỦY

- Kiểu dữ liệu nguyên thủy là kiểu được giữ lại từ ngôn ngữ C (ngôn ngữ gốc của Java)
- □Có 8 kiểu dữ liệu nguyên thuỷ
- Ví dụ
  - ❖int a = 8;
  - double b;

KIỂU NGUYÊN THỦY

Kiểu	Mặc định	Bit	Khả năng lưu trữ	
			Giá trị nhỏ nhất	Giá trị lớn nhất
byte	0	8	-2 ⁷	+2 ⁷ -1
short	0	16	-2 ¹⁵	+2 ¹⁵ -1
int	0	32	-2 ³¹	+2 ³¹ -1
long	0L	64	-2 ⁶³	+2 ⁶³ -1
float	0.0F	32	-3.40292347x10 ³⁸	+3.40292347x10 ³⁸
double	0.0	64	-1.79769313486231570x10 ³⁰⁸	+1.79769313486231570x10 ³⁰⁸
char	'\u0000'	16	'\u0000'	'\uFFFF'
boolean	false	1	false	true

Giá trị mặc định là giá trị sẽ được gán cho biến khi khai báo không khởi đầu giá trị cho biến

GIÁ TRỊ HẰNG (LITERAL)

Giá trị hằng là dữ liệu có kiểu là một trong các kiểu nguyên thuỷ

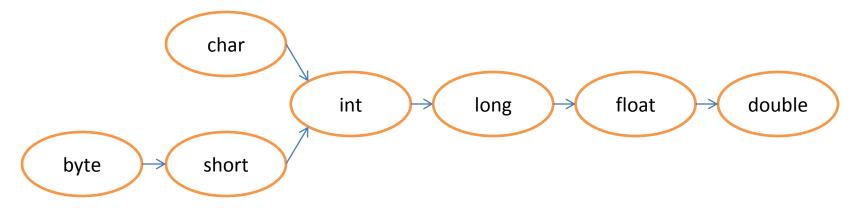
```
Kiểu int i = 3;
```

```
Kiểu long l = 12L;
```

```
Kiểu float = 10.19F;
```


Đối với kiểu nguyên thủy, ép kiểu tự động xảy ra theo chiều mũi tên

■Ví dụ

```
int a = 5;
double b = 9.4;
```

b = a; //ép kiểu tự động

a = (int)b; //ép kiểu tường minh phần thập phân sẽ bị bỏ

CHUYỂN CHUỐI SANG KIỂU NGUYÊN THỦY

■Xét biểu thức 1

```
String a = "3";

String b = "4";

String c = a + b;

=> c là "34"
```

☐ Xét biểu thức 2

```
int a = Integer.parseInt("3");
int b = Integer.parseInt("4");
int c = a + b;
=> c là 7
```

```
Chuỗi => Nguyên thủy

byte Byte.parseByte(String)

short Short.parseShort(String)

int Integer.parseInt(String)

long Long.parseLong(String)

float Float.parseFloat(String)

double Double.parseDouble(String)

boolean Boolean.parseBoolean(String)
```

Sử DỤNG TRY...CATCH ĐỂ KIỂM LỖI

```
Xét trường hợp
  int a = scanner.nextInt();
  hoăc
  int a = Integer.parseInt(s);
Diều gì sẽ xảy ra khi người dùng nhập không
  phải số hoặc chuỗi s không phải là chuỗi chứa
  Số
☐ Hãy sử dụng lệnh try...catch để kiểm soát các
```

lỗi trên

```
try{
    int a = scanner.nextInt();
    System.out.println("Ban đã nhập đúng");
}
catch (Exception ex){
    System.out.println("Vui lòng nhập số !");
}
```


LỚP BAO KIỂU NGUYÊN THỦY (WRAPPER)

- ☐ Tương ứng với mỗi kiểu nguyên thủy Java định nghĩa một lớp bao để bao giá trị của kiểu nguyên thủy tương ứng gọi là lớp bao kiểu nguyên thủy
- Rất nhiều hàm trong
  Java chỉ làm việc với đối
  tượng mà không làm
  việc với kiểu nguyên
  thủy

Nguyên Thủy Lớp bao

byte ⇔ **B**yte

short \(\Display \) Short

int ⇔ Integer

long \Long

float \Rightarrow Float

double \Double

char (Character

boolean ⇔ Boolean

BAO (BOXING)/MỞ BAO(UNBOXING)

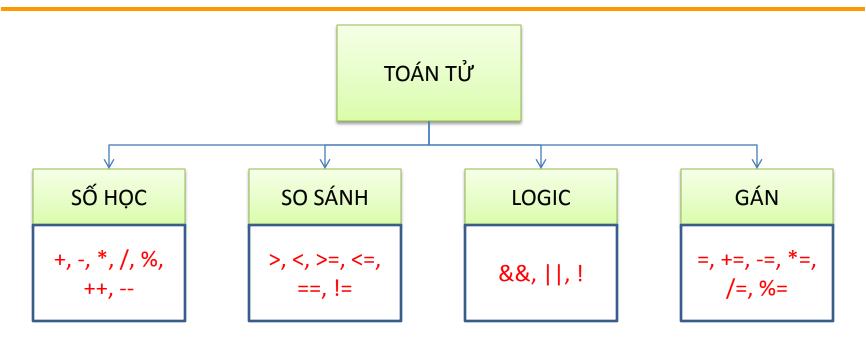
- Boxing là việc tạo đối tượng từ lớp bao để bọc giá trị nguyên thủy.
  - Có 3 cách để bao giá trị nguyên thủy sau
    - ➤ Integer a = Integer.valueOf(5) // bao tường minh
    - ▶ Integer a = new Integer(5) // bao tường minh
    - ▶ Integer a = 5 // bao ngầm định
- Unboxing là việc mở lấy giá trị nguyên thủy từ đối tượng của lớp bao
  - Có 2 cách mở bao để lấy giá trị nguyên thủy sau
    - int b = a.intValue() // mở bao tường minh
    - int b = a; // mở bao ngầm định

BOXING/UNBOXING

Boxing	Unboxing	Ví dụ
Byte.valueOf(byte)	< <byte>>.byteValue()</byte>	long a = 5L; Long b = Long.valueOf(a); long c = b.longValue();
Short.valueOf(short)	< <short>>.shortValue()</short>	
Integer.valueOf(int)	< <integer>>.intValue()</integer>	
Long.valueOf(long)	< <long>>.longValue()</long>	
Float.valueOf(float)	< <float>>.floatValue()</float>	
Double.valueOf(double)	< <double>>.doubleValue()</double>	
Boolean.valueOf(boolean)	< <boolean>>.booleanValue()</boolean>	

TOÁN TỬ & BIỂU THỰC

Biểu thức là sự kết hợp giữa toán tử và toán hạng. Kết quả của biểu thức là một giá trị.

Giá trị của các biểu thức sau?

int
$$x = 11 \% 4$$
;
boolean $a = 9 < 2 \&\& true || 4 > 3$;

☐ Toán tử số học là các phép toán thao tác trên các số nguyên và số thực

+	Tính tổng của 2 số
-	Tính hiệu của 2 số
*	Tính tích của 2 số
/	Tích thương của 2 số
%	Thực hiện chia có dư của 2 số
++	Tăng giá trị của biến lên 1 đơn vị
	Giảm giá trị của biến xuống 1 đơn vị

Toán tử so sánh là các phép toán so sánh hai toán hạng

==	So sánh bằng	
>	So sánh lớn hơn	
>=	So sánh lớn hơn hoặc bằng	
<	So sánh nhỏ hơn	
<=	So sánh nhỏ hơn hoặc bằng	
!=	So sánh khác	

☐ Toán tử logic là các phép toán thao tác trên các toán hạng logic

&&	Trả về giá trị true khi tất cả biểu thức tham gia biểu thức có giá trị true
	Trả về giá trị true khi có 1 biểu thức tham gia biểu thức có giá trị là true
!	Lấy giá trị phủ định của biểu thức

- ☐ Toán tử điều kiện là toán tử 3 ngôi duy nhất trong ngôn ngữ Java
- ☐Cú pháp:
  - <điều kiện> ? <giá trị đúng> : <giá trị sai>
- □ Diễn giải:
  - Nếu biểu thức <điều kiện> có giá trị là true thì kết quả của biểu thức là <giá trị đúng>, ngược lại là <giá trị sai>
- Ví dụ: tìm số lớn nhất của 2 số a và b int a = 1, b = 9;
   int max = a > b ? a : b;


```
☐ Cú pháp

if(<<điều kiện>>)
{

<< Công việc >>
```

- Diễn giải:
  - Nếu điều kiện có giá trị true thì công việc được thực hiện


```
    Ví dụ:
    double diem = 4;
    if (diem > = 5) {
        System.out.println("Đậu");
    }
}
```

- □ Diễn giải:
  - ❖Đoạn mã trên không xuất gì ra màn hình cả vì biểu thức điều kiện diem >= 5 có giá trị false

- □ Lab 2 bài 1
- □ Lab 2 bài 2

LẬP TRÌNH JAVA 1

BÀI 2: KIỂU, TOÁN TỬ, LỆNH IF, SWITCH PHẦN 2

www.poly.edu.vn

■Cú pháp if (<<điều kiện>>) << công việc 1 >> else << công việc 2 >>

- □ Diễn giải
  - Nếu điều kiện có giá trị true thì công việc 1 được thực hiện, ngược lại công việc 2 được thực hiện

```
■Ví dụ
   double diem = 4;
   if (diem < 5) {
       System.out.println("Rớt");
   else {
       System.out.println("Đậu");
```

□ Diễn giải:

❖Đoạn mã trên xuất chữ "Rớt" ra màn hình vì điều kiện diem < 5 có giá trị là true.</p>

Cú pháp if (<<điều kiện 1>>){ << công việc 1 >> else if (<<điều kiện 2>>){ << công việc 2 >> else { << công việc N+1 >>

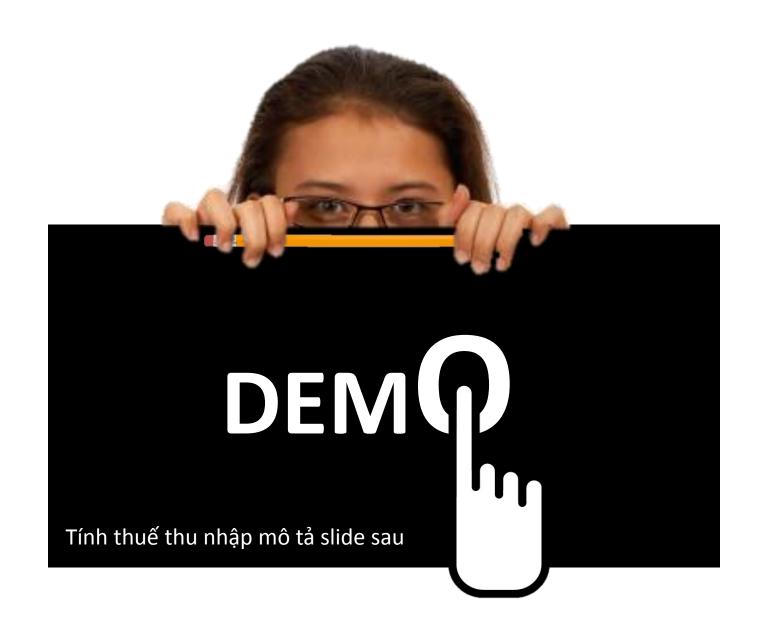
- Diễn giải
  - Chương trình sẽ kiểm tra từ điều kiện 1 đến N nếu gặp điều kiện i đầu tiên có giá trị true thì sẽ thực hiện công việc i, ngược lại sẽ thực hiện công việc N+1


```
■Ví du
   double delta = Math.pow(b, 2) – 4 * a * c;
   if(delta < 0) {
       System.out.println("Vô nghiệm");
   else if(delta == 0) {
       System.out.println("Nghiệm kép");
   else {
       System.out.println("2 nghiệm");
```

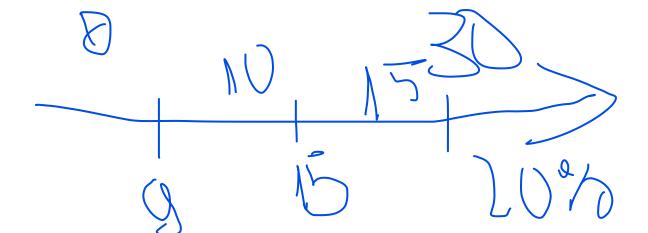
□Diễn giải

Đoạn mã trên biện luận và giải phương trình bậc 2

- Viết chương trình tính thuế thu nhập. Giả sử thu nhập gồm lương và thưởng
- Thuế thu nhập được tính như sau
  - Dưới 9 triệu: không đóng thuế
  - Từ 9 đến 15 triệu: thuế 10%
  - ❖ Từ 15 đến 30 triệu: 15%
  - Trên 30 triệu: 20%


```
Cú pháp
switch)(<<biểu thức>>)
                               trng hp
      Case << giá trị 1>>:
           // Công việc 1
           break;
      case << giá trị 2>>:
           // Công việc 2
           break
      default:
           // Công việc N+1
           break:
```

- Diễn giải
  - So sánh giá trị của biểu thức switch với giá trị của các case. Nếu bằng với giá trị của case nào thì sẽ thực hiện công việc của case đó, ngược lại sẽ thực hiện công việc của default.
  - Nếu công việc của case không chứa lệnh break thì case tiếp sau sẽ được thực hiện
  - default là tùy chọn

VÍ DỤ LỆNH SWITCH

```
double a = 5, b = 7, c = -1;
char op = '+';
switch(op){
    case '+':
         c = a + b;
         break;
    case '-':
         c = a - b;
                                                  Không có break
         break;
    case 'x':
    case ":
         System.out.println("Đang xây dựng");
         break;
    default:
         System.out.println("Vui lòng chọn +, -, x và :");
         break;
```


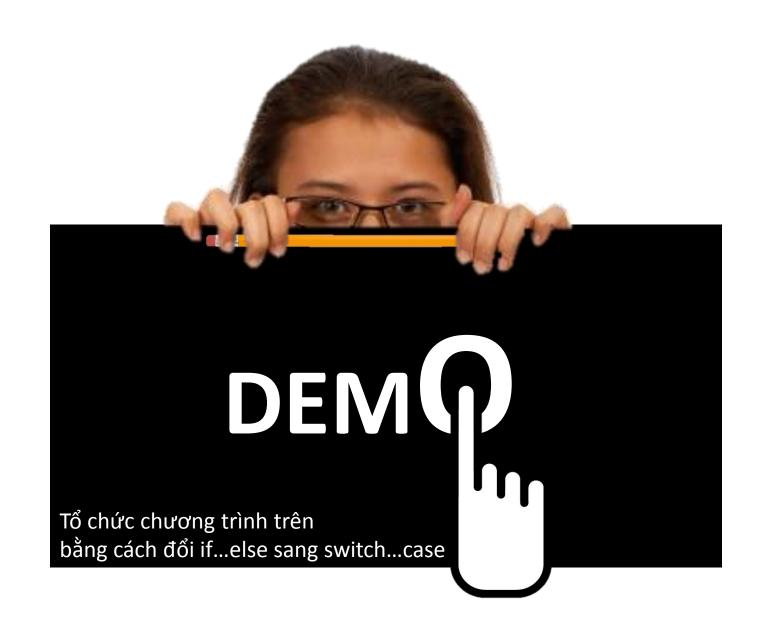

Tổ CHỨC CHƯƠNG TRÌNH

```
Main()
                                          ThucDon()
package com.fpoly;
                         ThucHienPhepCong()
                                                  ThucHienPhepTru()
import java.util.Scanner;
public class ChuongTrinh {
    public static void main(String[] args) {
        thucDon();
                                      Hiển thị thực đơn chính
                                         của chương trình
    public static void thucDon() {[]
    public static void thucHienPhepCong() {
    public static void thucHienPhepTru() {
```

THIẾT KẾ THỰC ĐƠN

```
System.out.println(">> MÁY TÍNH CÁ NHÂN <<");
System.out.println("+----+");
System.out.println(" 1. Công
System.out.println(" | 2. Trừ
System.out.println("| 3. Kết thúc
System.out.println("+----+");
System.out.println(" >> Chọn chức năng? ");
Scanner scanner = new Scanner(System.in);
int answer = scanner.nextInt();
                                        Goi phương thức thực
if(answer == 1){
                                           hiện phép cộng
    thucHienPhepCong();
                                        Gọi phương thức thực
else if(answer == 2){
                                           hiện phép trừ
    thucHienPhepTru();-
else if(answer == 3){
                                          Thoát ứng dụng
    System.exit(0); ____
```


TổNG KẾT NỘI DUNG BÀI HỌC

- ☐ Kiểu nguyên thủy
- Qui luật ép kiểu nguyên thủy
- Lớp bao giá trị kiểu nguyên thủy
- Boxing/Unboxing
- ☐ Chuyển đổi kiểu dữ liệu
- ☐ Toán tử và biểu thức
- □ Lệnh if
- Lệnh switch case
- ☐ Tổ chức chương trình

- □ Lab 2 bài 3
- □ Lab 2 bài 4
- □ Lab 2 bài 5 (giảng viên cho thêm)